

Referanser: KR 71/13, KR 10/18

Arkivsak: 21/04552-1

Oppnevning av ny nemnd for gudstjenesteliv (NFG) for perioden 2022-2025

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv er Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker. Det skal oppnevnes en nye medlemmer til nemnda for perioden 2022-2025. Medlemmene og nemndas leder velges av Kirkerådet. I tillegg til de medlemmer og varamedlemmer som Kirkerådet oppnevner, blir en biskop med personlig varamedlem oppnevnt av Bispemøtet og Samisk kirkeråd oppnevner et konsultativt medlem. I forslaget til ny nemnd er det lagt vekt på bredde i kirkefaglig kompetanse, god aldersmessig og geografisk bredde, og kjønnsmessig balanse.

Videre foreslås det noen mindre endringer i statutter for NFG, som omhandler nemndas oppgaver og oppnevning av NFG.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet oppnevner Bengt Norbakken som leder for Nemnd for gudstjenesteliv i perioden 2022-2025.
2. Følgende personer oppnevnes som medlemmer og varamedlemmer til Nemnd for gudstjenesteliv i perioden 2022-2025:

Andreas Hilmo Grandy-Teig
Solveig Julie Mysen
Edel Merete Gervin
Carl Petter Opsahl
Are Alund
Vigdis Berland Øystese
Karen Margrete Eikenes Mestad
Torkel Irgens
Solveig Spilling Bakkevig (1. varamedlem)

Sindre Seim Gulbrandsen (2. varamedlem)
Åste Dokka (3. varamedlem)

3. Kirkerådet gjør følgende endringer i statutter for NFG:

«Statutter» endres til «Mandat»

§ 1-4 endres til:

NFG er redaksjon for liturgiske ressurser på ressursbanken.no.

Dagens § 1-4 blir ny § 1-5.

§ 2-1 endres til:

NFG har 10 medlemmer og tre varamedlemmer. Ett av medlemmene er biskop, som også har personlig varamedlem. Samisk kirkeråd har et konsultativt medlem med møterett.

§ 2-2 endres til:

Kirkerådet oppnevner ni medlemmer og tre varamedlemmer for en periode på fire år, og velger også leder for nemnda. Bispemøtet oppnevner biskop, med varamedlem. Samisk kirkeråd oppnevner sitt konsultative medlem. NFG velger selv nestleder.

Saksorientering

Oppnevning av NFG 2022-2025

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) er, i henhold til regler for saksbehandling i liturgisaker, Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker og rapporterer til Kirkerådet (§ 3). Disse reglene ble fastsatt av Kirkemøtet i 2004. Statuttene til Nemnd for gudstjenesteliv ble sist justert av Kirkerådet i 2013 (KR 71/13). Der heter det i paragraf 2:

§ 2.1 NFG har 10 medlemmer og tre varamedlemmer. Én av medlemmene er biskop, med personlig varamedlem. Samisk kirkeråd har et konsultativt medlem med møterett.

§ 2.2 NFG oppnevnes av Kirkerådet, som også velger leder for nemnda. Biskop, med varamedlem oppnevnes av Bispemøtet. Samisk kirkeråd oppnevner sitt konsultative medlem. NFG velger selv nestleder.

Oppnevning av ny NFG skjer for en periode på fire år. Det vanlige har vært at medlemmene ikke sitter mer enn to perioder, selv om dette ikke har vært en fast regel.

I forslaget til ny nemnd er det lagt vekt på bredde i kirkefaglig kompetanse, og en kombinasjon av personer i akademiske stillinger og personer som har sitt daglige virke i menigheter. Det er videre vektlagt aldersmessig og geografisk bredde og kjønnsmessig balanse.

NFG 2018-2021

Forrige nemnd hadde sin funksjonstid i perioden 2018-2021 og bestod av følgende personer:

Svein Arne Theodorsen (leder)
Solveig Julie Mysen (nestleder)
Merete Thomassen
Andreas Hilmo Grandy-Teig
Maria Bjørdal Lervik
Annette Dreyer
Bengt Norbakken
Anne Marie Sødal
Carl Petter Opsahl (fra 2019)
Ole Andreas Fevang (1.varamedlem)
Edel Merete Gervin (2. varamedlem)
Sindre Seim Gulbrandsen (3.varamedlem)

Bispemøtet oppnevnte Ann-Helen Jusnes Fjeldstad (2016-2020) og deretter Jan Otto Myrseth som Bispemøtets representant, med Kari Veiteberg som personlig vara. Samisk kirkeråd oppnevnte Per Oskar Kjølaas som konsultativt medlem. Kjølaas har meldt at han ikke vil fortsette, og Samisk kirkeråd vil oppnevne et nytt konsultativt medlem.

Maria Bjørdal Lervik trådte ut av nemnda i 2018, da hun meldte overgang til et annet kirkesamfunn. Carl Petter Opsahl tiltrådte i 2019, etter at han hadde begynt som lærer i liturgikk ved MF. To av de øvrige medlemmene har siste del av perioden hatt lengre permisjoner, slik at alle tre varamedlemmer har deltatt aktivt i nemndas arbeid.

NFG har i perioden hatt i alt 15 møter. Hovedsaker for forrige NFG var justering av hovedgudstjenesten, revisjon av konfirmasjonstidens gudstjenester, revisjon av liturgier for den stille uke og påske samt salmer til salmedatabasen. Nemnda har også hatt en innledende drøfting av vigslingsliturgiene. Den pågående pandemien har det siste halvannet året påvirket nemndas agenda og arbeidsform i betydelig grad.

Forslag til leder av NFG i perioden 2022-25

Svein Arne Theodorsen har sittet i NFG i to perioder, og har ikke ønsket gjenoppnevning. Som ny leder foreslås:

Bengt Norbakken (50 år)

Kantor i Gand menighet i Stavanger bispedømme og tidligere kantor bl.a. i Elverhøy menighet i Tromsø. Han er tidligere redaktør av bladet Norsk kirkemusikk, som utgis av Musikernes fellesorganisasjon (Creo) og nå leder av Norges kirkesangforbund, og har dermed god organisatorisk erfaring og er en sentral person i det kirkemusikalske miljøet. Han benyttes også som orgelkonsulent. Han har sittet i NFG i foregående periode, og har vist et godt grep om de sakene som har vært behandlet.

Forslag til medlemmer av NFG i perioden 2022-25

Andreas Hilmo Grandy-Teig (47 år)

Sokneprest i Nidaros Domkirke. Han har bred internasjonal og økumenisk utdanning innenfor teologi og lingvistikk og var som student medlem av Liturgisk utvalg ved Det teologiske fakultet. Han har arbeidet mye med liturgi og er i dag sentral bidragsyter i det liturgiske livet i Nidarosdomen. Han har sittet i NFG i foregående periode.

Solveig Julie Mysen (35 år)

Kapellan i Moss. Skrev masteroppgave om teksttrekkene i gudstjenestereformen, og har spesiell interesse for liturgi. Hun har deltatt på flere liturgikonferanser i regi av det nordiske liturgifelleskapet Leitourgia. Hun er tidligere medlem av Borg bispedømmeråd og har sittet i NFG i foregående periode, deler av tiden som nesteleder.

Edel Merete Gervin (46 år)

Diakon i Bragernes menighet i Tunsberg bispedømme. Hun har særlig kompetanse på vern om skaperverket og medvirker som diakon i det rike liturgiske livet som finnes i Bragernes. Hun er sentralstyremedlem i Diakonforbundet og har vært varamedlem til NFG i foregående periode.

Carl Petter Opsahl (57 år)

Førsteamanuensis i Liturgikk ved MF fra 2019, tidligere gateprest i Kirkens bymisjon. Han er ph.d fra Teologisk fakultet UiO, jazzmusiker, komponist og journalist, og har vært medlem av NFG fra 2019.

Are Alund (36 år)

Kordirigent og lektor i ungdomsskolen. Han har master fra MF i tillegg til å være utdannet kantor. Han er bosatt i Rogne sokn i Hamar bispedømme. Inntil sist sommer var han kantor i Vestre Slidre, og han har tidligere vært kantor i Furuset og Hasle menigheter i Oslo bispedømme.

Vigdis Berland Øystese (63 år)

Underviser i liturgikk ved NLA. Hun skrev doktorgrad om «Kyrkjeleg biletbruk. Om revisjonen av salmane i fem norske salmebøker» og har også en rekke andre publikasjoner knyttet til salmer.

Karen Margrete Eikenes Mestad (48 år)

Høgskolelektor ved VID, fakultet for teologi, diakoni og ledelsesfag fra 2018.

Praksisleder for teologistudiet. Tidligere kapellan i Fræna i Molde domprosti, senere kapellan og deretter sokneprest i Hundvåg menighet i Stavanger domprosti. Hun har ledererfaring fra organisasjonsarbeid.

Torkel Irgens (53 år)

Sokneprest i Rønvik. Tidligere har han jobbet blant annet som kirkefagsjef og trosopplæringsrådgiver ved Sør-Hålogaland bispedømmekontor, og som sokneprest i Bodø domkirke. Han har vært medarrangør av Norsk salmefestival og jobbet med sammenhengen mellom trosopplæring og gudstjenesteliv.

Varamedlemmer i prioritert rekkefølge:

Solveig Spilling Bakkevig (41 år)

Sokneprest i Skjee og Arnadal menigheter i Tunsberg bispedømme. Hun har vært en sentral person i det norske hymnologiske miljøet i de senere år, med mange bidrag til nye salmer, både som komponist og tekstforfatter.

Sindre Seim Gulbrandsen (25 år)

Har fullført kandidatstudiet i kirkemusikk ved Norges Musikkhøgskole i Oslo og er for tiden student ved Hochschule für Musik, Theater und Medien i Hannover, Tyskland. I tillegg erfaring som organist i Høybråten, Fossum og Stovner menighet i Oslo bispedømme.

Åste Dokka (41 år)

Vikarprest i Oslo Domkirke og kommentator i avisen Vårt Land. Ph.d. fra Teologisk fakultet UiO i systematisk teologi. Hun har tidligere jobbet i Bispemøtet, som menighetsprest og studentprest samt forlagsredaktør i Vårt Land. Hun var leder for Norges kristelige studentforbund fra 2004 til 2006 og har hatt en rekke verv i ulike organisasjoner.

Endringer i statuttene for NFG

1. Endret benevnelse

NFG har i dag «statutter» for sitt arbeid. Det vil være konsekvent med tanke på andre organer i Den norske kirke å endre dette til å være «Mandat».

2. Supplering av arbeidsoppgaver.

NFG har i dag sine oppgaver nokså stramt regulert til å gjelde forberedelse av saker som enten skal vedtas av Kirkemøtet som liturgisak eller av Kirkerådet som liturgisk forsøkssak. Et eksempel på at nemnda også har løpende oppgaver er gjennomgang av salmer som etter Kirkerådets direktørs godkjenning skal legges inn i salmedatabasen for Den norske kirke.

Den senere tids erfaring, både i tilknytning til pandemien og i andre sammenhenger, har imidlertid synliggjort at det i en del tilfeller vil være behov for liturgisk ressursmateriale. Det gjelder både ressurser til konkrete søndager eller andre

hendelser, og mer generelle ressurser. Slikt materiale legges i dag ut på ressursbanken.no, som er Den norske kirkes samling av ulikt ressursmateriale. Når det gjelder liturgiske ressurser, ser Kirkerådet behov for at det finnes et godt faglig fundert redaktøransvar for disse, og finner det naturlig at dette ansvaret legges til NFG. Forslag til slike ressurser kan sendes til Kirkerådet fra bispedømmekontor eller lokale menigheter, de kan initieres utarbeidet fra Nemnd for gudstjenesteliv eller de kan utarbeides av nemnda selv. Det foreslås at dette kommer til uttrykk i en ny § 1-4:

NFG er redaksjon for liturgiske ressurser på ressursbanken.no.

Dagens § 1.4 blir ny § 1.5.

3. Justeringer i oppnevning

I statuttene § 2-1 står det at NFG består av 10 medlemmer og tre varamedlemmer, videre at et av medlemmene er en biskop med personlig varamedlem. Det har fremstått uklart hvorvidt Kirkerådet dermed oppnevner to eller tre varamedlemmer. Da forrige nemnd ble oppnevnt i 2018, ble det lagt til grunn at Kirkerådet skulle oppnevne tre varamedlemmer, og erfaringer fra siste periode viser at det kan være behov for alle tre varamedlemmene. Det foreslås derfor at statuttene klargjør at Kirkerådet oppnevner ni medlemmer og tre varamedlemmer, i tillegg til at Bispemøtet oppnevner et medlem med varamedlem. I tillegg oppnevner Samisk Kirkeråd et konsultativt medlem.

Videre er det praksis at NFG oppnevnes for en periode på fire år. Dette er ikke uttrykkelig nevnt i statuttene. Det foreslås derfor at angivelse av rammen for oppnevningen tas inn.

Det foreslås etter dette at §§ 2-1 og 2-2 endres til:

§ 2.1 *NFG har 10 medlemmer og tre varamedlemmer. Ett av medlemmene er biskop, som også har personlig varamedlem. Samisk kirkeråd har et konsultativt medlem med møterett.*

§ 2.2 *Kirkerådet oppnevner ni medlemmer og tre varamedlemmer for en periode på fire år, og velger også leder for nemnda. Bispemøtet oppnevner biskop, med varamedlem. Samisk kirkeråd oppnevner sitt konsultative medlem. NFG velger selv nestleder.*

Nytt mandat

Nytt mandat for Nemnd for gudstjenesteliv blir med disse foreslåtte endringene:

1. FUNKSJON

§ 1.1 NFG er et rådgivende fagorgan for Kirkerådet og rapporterer til Kirkerådet.

§ 1.2 NFGs arbeidsområde er kirkens gudstjenesteliv, som omfatter spørsmål vedrørende kirkens liturgi, hymnologi, liturgiske klær/utstyr og økumenisk gudstjenesteliv.

§ 1.3 NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning. Kirkerådet fastsetter arbeidsprogram og budsjett for NFG.

§ 1.4 NFG er redaksjon for liturgiske ressurser på ressursbanken.no.

§ 1.5 NFG skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære.

2.SAMMENSETNING OG OPPNEVNING

§ 2.1 NFG har 10 medlemmer og tre varamedlemmer. Ett av medlemmene er biskop, som også har personlig varamedlem. Samisk kirkeråd har et konsultativt medlem med møterett.

§ 2.2 Kirkerådet oppnevner ni medlemmer og tre varamedlemmer for en periode på fire år, og velger også leder for nemnda. Bispemøtet oppnevner biskop, med varamedlem. Samisk kirkeråd oppnevner sitt konsultative medlem. NFG velger selv nestleder.

3. MØTENE

§ 3.1 NFG kommer sammen til møte når lederen anser det nødvendig, og i den utstrekning økonomien tillater det, normalt 2-5 ganger pr. år.

§ 3.2 NFGs leder innkaller til møtene minst 10 dager på forhånd. Med innkallingen skal følge forslag til saksliste og – så langt det er praktisk mulig – tilhørende saksdokumenter.

§ 3.3 Innkallingen med forslag til saksliste sendes varamedlemmene til orientering. Ved forfall skal varamedlem innkalles umiddelbart.

§ 3.4 NFG er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene eller lovlig innkalte varamedlemmer er til stede.

§ 3.5 NFGs beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

§ 3.6 Det føres protokoll fra møtene i NFG. Protokoll fra møtene sendes NFGs medlemmer, varamedlemmer og konsultativt medlem, de sentralkirkelige råd, Bispemøtet og andre aktuelle instanser.

4. ARBEIDSFORM

§ 4.1 NFG velger selv sin arbeidsform, slik at oppgavene kan løses på en mest mulig rasjonell måte innenfor vedtatt budsjett.

§ 4.2 NFG kan i samråd med Kirkerådet oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker, innenfor vedtatt arbeidsprogram og budsjett.

§ 4.3 NFG skal legge opp sitt arbeid slik at det sikres god kommunikasjon med berørte instanser og fagmiljøer.

5. ØKONOMI

§ 5.1 Kirkerådet dekker møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter innenfor de rammer som vedtas på hvert års budsjett.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Som formulert i § 5 har Kirkerådet møte- og reiseutgifter i forbindelse med NFGs møter. Ved behov gis det også vederlag for eventuell tapt arbeidsfortjeneste. De siste to års erfaringer tilsier at 2-3 årlige fysiske møter kan suppleres med kortere digitale møter samt møter i mindre arbeidsgrupper.